

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk., 00 fen., kwartalnie 9 mk., 00 fen. za odroczenie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz piętowy jednozpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Wydawca lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Reklamów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESŁOCHOWA, ulica Państwa Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

Sprawa waluty.

Arcyważne zadanie, jak płacone być mają zobowiązania i wierzytelności wobec rzuconego zamieszania przez spadek dawnej krajowej waluty, dotąd nie jest dostatecznie rozstrzygnięte. Aul dotychczasowe sprzeczne postanowienia, ani rozpoczęte w Radzie Stanu dyskusje nie postawiły tyle ważnej kwestji na zasadach odpowiadających sprawiedliwości z jednej strony z drugiej ekonomiji krajowej.

W rzeczonej kwestji należy przede wszystkim odróżnić sprawę dwójakich dłużników i wierzycieli i na podstawie różnicy, jaka widocznie między niemi jest, wypracować konsekwencje przez elementarną sprawiedliwość wskazane.

Niepodobna bowiem nie rozróżnić położenia między głównym dłużnikiem w sprawie waluty rosyjskiej, jakim jest Bank Państwa Rosyjskiego, a każdym, który w biletach tego banku zobowiązywał się płacić za jednocześnie nabywane użyteczności i bogactwa.

Stosunek między posiadającym bilet banku państwa a rzeczoną bankiem wyniki i opiera się na wierze jaką do zobowiązań banku przywiązywał lub przywiązuje posiadacz biletów.

W dziedzinie tego stosunku państwo polskie nie może nic zdziałać, a o ewentualnej konwersji zobowiązań banku, jeżeli wogóle coś podobnego może nastąpić, zdecydować będzie władny jedynie międzynarodowy kongres. Jak obecnie posiadacze rubli w naturze dzielić jedynie mogą losy kursu giełdowego — stanowić co do nich nie może nikt.

Inna jednak sprawa z temi, którzy w przeszłości wytworzyli między sobą zobowiązania obliczalne na wierz, biletów banku państwa rosyjskiego. Zobowiązania te zawarte przed wojną, a nawet w najbliższym okresie po jej wybuchu nosiły nazwę rubli, a równały się monacie złotej w pełnej wartości. Zobowiązanie to wyrażałoby się w przejściu własności rzeczowych, które dotąd dają dochody nie wspólnego nie mające ze spadkiem rubli, a po większej części nawet znacznie przewyższające dzisiejszy stosunek rubla kredytowego do złota.

Niepodobna na chwilę dopuścić, aby zobowiązania te uległy dekonfiterze (jakiej) podlega rubel rosyjski! Byłoby to składek na rachunek na ruinę krajowej oszczędności naszej, bankructwa polityki rosyjskiej, bogactwo jednych jednocześnie krzywdzić drugich za błędy wodzów i polityków rozpadającego się państwa.

Praktyka, tyle razy nieszczęściem doświadczonoego kraju, jakby prowadząc położenie, zastrzegła w stereotypowym wyrażeniu każdego aktu notarialnego zobowiązania, iż uiszczenie nastąpić winno w monacie kurs w kraju mającej przez kasy

rządowe al pari za podatki przyjmowanej.

Wyrażenie to wobec powyższego wywodu samo wystarcza, zdaje się, aby uzasadnić pogląd na obowiązki dłużników, a prawa wierzycieli z przed epoki spadku rubla, który obecnie nie tylko za podatki, ale w najprostszym obiegu nie jest przyjmowalnym. W ustaleniu jednak typu rublowego nie można postawić ogólnej zasady.

Nie rozróżniając zobowiązań hipotecznych od wekslowych lub gwerwersowych od a c i e stałej przyjął należy, że do dnia wybuchu wojny powstałe obowiązki płatnicze powinny być uiszczone w obrachunku stu rubli za 216 marek.

Taż sama stopa powinna być miarodajna po dający się ustalić termin spadku rubla na giełdzie warszawskiej. Zobowiązania po dzień tego spadku powstałe mogłyby być traktowane odpowiednio zaprodukowanym obniżkom — niżej 216 mk., a więc po 200, 180, 160 etc. za sto rubli i taki stosunek powinien być miarodajny między dłużnikiem płaćcącym a wierzycielem odbierającym zapłatę.

Towarzystwo Kredytowe z powodu zasady wzajemnej odpowiedzialności stowarzyszonyma powinny niezależnie daty zobowiązania pobierać swe należności i płacić swe własne według ceny 216 m. za sto rubli Banki natomiast w regulowaniu rachunków przekazowych nie mogą być zobowiązane do wypłaty innej jak rublami lub w markach po kursie dnia, gdyż wierzyciele takich rachunków widocznie podważają walucie w rublach nie podnosili swych należności i sami narażali się na losy spadku.

Zdaje się, iż tylko takie wyjście z trudności odpowiadałoby elementarnym zasadom sprawiedliwości, które wskazują, że nikt cudzą krzywdą bogacić się nie może i sam tylko powinien nieść ryzyko wypadków i własnej spekulacji.

Stanisław Skarżyński.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatery Główna donosi dnia 29 sierpnia 1918 r.:

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu bawarskiego ks. Ruprechta.

Grupa wojsk generała-pułkownika v. Boehna.

Na polu bitwy na północno-wschód od Arras o święcie zaimal się w naszym ogniu atak angielski tuż na południu od Scarpy.

Około południa wróg z ponowną wściekłością podjął próbę przełamania frontu.

Pomiędzy Scarpą a strumieniem Sensee nieprzyjacieli powtarzał natarcie pięć razy. Pułki pomorskie i zachodnio-pruskie złamały również i wczoraj impet nieprzyjaciela. Poparte ogniem flankowym artylerji, odrzucały one wroga za każdym razem.

Punktem, gdzie walczono najciężiej, było Bois Notre Dame. Trzykrotnie wydzierano wrogowi w kontrataku ruiny tej miejscowości z powrotem. Przy ponownym ataku, podjętym pod wieczór, miejscowość ta pozostała w ręku wroga.

Główne uderzenie ataku angielskiego było na pułki wirtemberskie po obu stronach drogi Arras — Cambrai. Nieprzyjacieli atakował tu daremnie siedem razy. Co raz to nowe wozy pancerne przybywały drogą i obok niej. W ślad za nimi postępowała w głębokich kolumnach piechota. Klądl ją pokotem ognia naszych karabinów maszynowych i dział dojeżdżających do pozycji czołowych. Tam, gdzie się nieprzyjacielowi udawało wtargnąć do naszych rowów, kontratak nasz wyrzucił go znów z powrotem.

Na południe od Croiselles, oraz na północno-wschód od Mory odparliśmy ataki angielskie.

Na północno-zachód od Bapaume nie było walk piechoty. Miasto samo znajdowało się pod ogniem ciężkich dział angielskich.

W walkach o Thillois z dnia 27-go b. m. szczególnie odznaczył się pułk piechoty nr. 206. Dziewięć kompanij tego pułku, aczkolwiek zagrożona od tyłu przez wroga, który się był wdarł od strony północnej, trzymała się na zachodnim krańcu tej miejscowości, aż do ostatniego ładunku, a następnie przy pomocy bagietów. Trzecia kompania tego pułku przysłała jej z pomocą z własnej inicjatywy i wyrzuciła wroga z tej miejscowości.

Na północ od Sommy wróg ponawiał o świcie swoje ataki pomiędzy Fiers a Curly.

Pod Herdecourt wtargnął on do naszych linii. W kontrataku wyrzucił go stamtąd z powrotem drugi pułk grenadierów cesarza Franciszka pod dowództwem swego komendanta majora Otto, przy pomocy kompanij hekskich.

Pomiędzy Sommą a Oisą oddziały przednie naszych wojsk pozostawały na swoich nowych stanowiskach w kontakcie bojowym z nieprzyjacięlem, który posuwał się przez Dompierre — Beiloy — Nesie — Beaulien — Suzoy niepewnie w dniu 27 b. m., a trochę szybciej wczoraj. Zmuszono go kilkakrotnie do ataków, które go przyprowadziły do straty, a następnie uchyłano się od nich.

Na północno-zachód od Noyon, po silnym przygotowaniu artylerjijskim wróg atakował znów nasze dawne stanowiska. Były one przez nas już opuszczone.

Noyon znajdowało się pod najcięższym ogniem nieprzyjacielskim. Miasto to leży przed naszym frontem bojowym.

Na północ od Aisny Francuzi przy pomocy Amerykanów rozpoczęli znów swoje ataki. Odparto je z ciężkimi stratami.

Przy Fasy — Tete pułki strzelców konnych odparły pięćkrotnie atak nieprzyjaciela. Rozstrzelano kilka tanków.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEDEN. Urzędowo donoszą dnia 28-go sierpnia 1918 r.:

Włoski teren walk.

Na froncie górskim ożywiona działalność wywiadowcza.

Albanja.

W Albanji podczas walk strazy tylnych osiągnięto znowu zysk w terenie.

Szef sztabu generalnego.

Tytaniczne zapasy.

Fabius w „Neue Freie Presse“ oblicza front podwójnego ataku Focha na 180 kilometrów. Na front angielski przypada z tego 80 kilim na front francuski 70 kilim.

Tak wielkie fronty ataku widywano podczas wojny światowej dotychczas tylko w Rosji. Ale istnieje wielka różnica w tem, że na wschodzie rzucali się do ataku masy piechoty rosyjskiej, podczas, gdy na zachodzie falom piechoty francuskiej i angielskiej pomagają najbardziej wyrafinowane środki przemysłu wojennego, tak że ataki koalicji pod względem swej siły uderzenia przewyższają wszystko, co dotychczas było.

Wyobraźnia odmawia posłuszeństwa, aby zrozumieć wielkość sił wprowadzonych tam w grę i środków bojowych na froncie bitwy 180 kilim.

Dalej Fabius oblicza, że na każde pół-

tera do dwóch kilometrów w pierwszej linii działa jedna dywizja. Tę czyniło razem 60 do 90 dywizji.

Na tym olbrzymim froncie armaty stoją tysiącami.

Anglicy i francuzi na froncie 130 kilometrów zapewne wprowadzili w grę od 10 do 15 tysięcy armat.

Oprócz tego działa tam niezliczona ilość mitraljez oraz kilka tysięcy tanków.

Cel ofensywy.

Z Londynu donoszą:

Sprawozdawca wojskowy „Timesa” pisze: Panuje pewnego rodzaju nieporozumienie co do celów obecnych operacji koalicji na froncie zachodnim. Operacje te wcale nie mają na celu przerwania frontu niemieckiego. Nasza inicjatywa jest już naszym atutem.

Plany nieprzyjaciela są jednak ościanione w stadium przejściowym. Mianowicie zorganizował się on by do ofensywy a został zmuszony do defensywy.

Przepowiednia Clemenceau.

Z nad granicy francuskiej donoszą:

Wedle „Tempsa” oświadczył miał Clemenceau przed odjazdem na front w zeszły piątek, że wedle jego przekonania wojna skończy się przed nowym rokiem.

Gdy go jeden z parlamentarzystów zartobliwie zapytał w którym roku — odpowiedział Clemenceau z przekonaniem, że stanie się to w bieżącym roku 1918.

Umowa włosko-amerykańska.

Według doniesień dzienników tułajskich, pomiędzy rządem Stanów Zjednoczonych a rządem włoskim zawarta została umowa, na mocy której będący w wieku popisu w Włoszech, zamieszkał w Sanach Zjednoczonych, powołani zostają do służby wojskowej w szeregach amerykańskich.

Umowa ta zobowiązuje również Amerykanów zamieszkałych we Włoszech do służby wojskowej w szeregach włoskich.

Peruwiańczycy za wojną.

Berlin. Według depeszy agencji Reutersa z Limy, załoga peruwiańska w Ancón (?) zbuntowała się, zając od rządu peruwiańskiego natychmiastowego wypowiedzenia wojny Niemcom i wysłania wojska peruwiańskiego do Francji.

Sowiety tryumfują.

W Nizim Nowogrodzie utworzony został wojenny komitet rewolucyjny, w ręce którego przeszła cała władza gubernij. Miasto oczyszczone jest ostatecznie z żywołów — kontrrewolucyjnych. Na mocy rozkazu nadzwyczajnej komisji rozstrzelano 11-u kontrrewolucjonistów.

W okolicy Ufy mieszkańcy wsi oświadczyli się za rządem Sowieców i wzbraniają się poddać zarządzanej przez Niemców mobilizacji.

Na Dalekim Wschodzie.

Biuro Reutersa donosi urzędowo: Oddział Kałmykwa, który się znajdował w pobliżu stacji Auzonowskiej, zaatakowany został w dniu 20 b. m. przez przeważające siły nieprzyjacielskie i cofnął się. Czecho-Słowacy również zmuszeni zostali do cofnięcia się. Oddział japoński pośpieszył w pobliżu Suiyagina cofającym się na pomoc, poczem Kałmykowie przy poparciu Francuzów i Czecho-Słowaków zajęli Suiyaging. Japończycy ponieśli pewne straty przy ośianianiu odwrotu.

Chwila bieżąca.

— Ks. Oldenburski uległ wypadkowi automobilowemu. Odnosił on ciężkie obrażenia tak, że musiano go odwieźć do lazaretu.

— W Barcelonie odbyła się wiel-

ka manifestacja na rzecz utrzymania neutralności przez Hiszpanię. Manifestanci przechodzili ulicę miasta, niosąc plakaty z napisem: „Niech żyje neutralność hiszpańska!”

— „Vossische Ztg.” donosi z Hagi że w Barcelonie w Hiszpanji przyszło do krwawych rozruchów na podłożu strajkowym. Došlo do starć z policją i sandomerją 25 osób zostało zabitych, bardzo wiele jest rannych.

— „Times” donosi z Pekinu, że rząd chiński usiłuje uchylić się od zobowiązań, dotyczących udziału Chin w ekspedycji japońskiej na Syberji.

— „Matin” donosi z Londynu: Lloyd George odpowie w pierwszym tygodniu września na mowę dr. Solfa.

— W czasie swojego pobytu w Krakowie zetknął się ks. Janusz Radziwiłł z przewodniczącym Koła polskiego w parlamencie Rzeszy, drem Seyda, który tu bawił w przejeździe.

— Biuro Wolffa stwierdza, że dr. Helfferich opuścił Moskwę nie z własnej inicjatywy, lecz na wyraźne polecenie sekretarza stanu v. Hintzgo, aby jaknajrychlej przybył do Berlina, w celu złożenia usnego sprawozdania.

— Władze japońskie czynią we wszystkich dziedzinach (oraz większe przygotowania i poświęcają w ostatnim czasie wiele uwagi zwłaszcza obsłudze samochodowej i lotniczej).

— Jak donosi „Frankfurter Ztg.” z Paryża, dnia 1-go września ma być wznowiony regularny ruch pociągów osobowych pomiędzy Amiens a Calais.

— Jak donoszą z Moskwy, wyjechał z tamtąd generał konsul japoński, udając się w kierunku wschodnim.

Konsul amerykański, Poole, wyjechał z Moskwy do Archangielska.

— „B. Z.” dowiaduje się, że rządy bawarski i saski postanowiły utworzyć własne poselstwa w Sofji.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Warunki Hiszpanji.

„Vossische Ztg.” donosi z Berna: Wedle „Matina” oświadczył hiszpański prezydent ministrów Dato, że najbliższa rada ministrów odbędzie się dopiero po pierwszym wrześniu.

Minister sprawiedliwości oświadczył, że wcale nie idzie o to, ażeby Hiszpanja miała się wnieść do wojny, również nie ma ona zamiaru zrywać dyplomatycznych stosunków z Niemcami. Hiszpanji idzie jedynie o utrzymanie od Niemiec gwarancji, aby hiszpańska flaga mogła swobodnie poruszać się po morzach.

Przebieg rokowań.

„Vossische Ztg.” reprezentuje wiadomość „Timesa” z „Santander”, wedle której Niemcy jakoby mają się zgodzić na warunki noty hiszpańskiej.

„Vossische Ztg.” stwierdza, że wiadomość ta jest nieprawdziwa. Prawdą jest natomiast, że między rządem niemieckim a hiszpańskim toczą się rokowania, które uprawniają do nadziei, że sprawa zostanie rozwiązana ku zadowoleniu obu stron.

Niepokoje w Meksyku.

Z Nagales w Arizonie donoszą: Posterunek amerykański usiłował, zgodnie z przepisami, przeszkodzić meksykańczykom w przejściu granicy. Meksykańczycy dali strzały do Amerykanów i ranili żołnierza posterunkowego. Wywiązała się długa strzelanina obustronna. Poległo kilku

Amerykanów, są i ranni.

Straty meksykańczyków obliczają na 100 podległych i dwa razy tyle rannych.

Zamknięcie fabryk cygar.

Z powodu braku dowozu surowego tytoniu z Holandji wszystkie fabryki cygar w Niemczech zawieszają swoje czynności. Niemiecki urząd centralny dla zaopatrywania wojsk w tytuń i cygara w Mindon zawiadomił, że z końcem roku wypowie zajęcia robotnikom. Liczne fabryki zamierzają się zwrócić na inne pole przemysłu. Chodzi tu — jak mówi „Berl. Tag.” — o 6 tysięcy fabryk, które w 1918 r. zatrudniały 226 tysięcy ludzi. Ponieważ od tej pory fabrykacja się obniżyła do 40 proc., przepadek fabryk dotyczy 80 do 90 tysięcy robotników.

Rosja a Finlandja.

Ze strony finlandzkiej donoszą: Wobec tego, że w czasie rosyjsko-finlandzkiej rokowań pokojowych nie zdołano dotąd osiągnąć porozumienia pomiędzy stronami co do głównych punktów, przedstawiciele Finlandji zaproponowali, ażeby narady przerwać na kilka tygodni, przy czem zaznaczyli, że przy podjęciu na nowo rokowań przedstawiają za pośrednictwem rządu niemieckiego pełnomocnikom rosyjskim dalsze propozycje.

Zniesienie prywatnej własności gruntów.

Według doniesień organu bolszewickiego „Pravdy”, centralny komitet wykonawczy postanowił na posiedzeniu dnia 22 sierpnia ogłosić dekret, znoszący we wszystkich miastach prywatną własność gruntów. W miastach, liczących przeszło 10,000 mieszkańców, zniesione zostaje prawo prywatnej własności do wszystkich budynków, dochód z których, łącznie z dochodem z gruntów, przekracza normę, określoną przez władze miejscowe. Hypoteki powyżej 10 tysięcy rubli zostają anulowane. Dawni właściciele zrównani zostaną z lokatorami. Dekret nie dotyczy przedsiębiorstw przemysłowych.

Z RADY STANU.

Z projektów, wniesionych do rozważenia podczas najbliższej sesji Rady stanu można dotychczas zaznaczyć: preliminarz budżetowy państwa polskiego, ustawę o kasach chorych, ustawy w zakresie zdrowotności (o szczepieniu ospy ochronnej, o gruźlicy) oraz opiece nad dziećmi. Ustawy te przesłano już do komisji zdrowia Rady stanu. Ustawę o ochronie produktów żywnościowych i przedmiotów użytku powszechnego rada ministrów przyjęła.

Otwarcie posiedzenia Rady stanu nastąpi prawdopodobnie nie wcześniej, jak w połowie września. Termin ścisły ustalony będzie po powrocie marszałka Pałaskiego z Kijowa.

Kandydaci koalicji na tron polski.

Już i koalicja zaczyna wysuwać swych kandydatów do tronu polskiego. Tron polski wogóle od początku wojny cieszył się opieką prasy zagranicznej wyraźnie inspirowanej przez kolonje polskie itd. Kandydatem był i hywa często ks. Aosta, wysuwany przez orientację polsko-włoską, wpływa często książę Parma oraz inne nazwiska.

Polakich „mężach stanu”.

„Germanja” z powodu obrad nad rozwiązaniem sprawy polskiej, wyraża się tak o członkach rządu polskiego: „Ci politycy realni, jedno tylko mają na oku: Jak posunąć sprawę naprzód na drodze odbudowy państwa i narodu polskiego. Ze — jak donoszą dzienniki — idą nawet tak daleko, że przyznają nam mało, terytorjalnie i etnograficznie mało znaczącą poprawę granicy, utrwalają jeszcze to wrażenie. — Polacy ci to nie politycy sentymentu, to mężowie stanu”.

Ziut sokoli w Poznaniu.

Dnia 18 b. m. odbył się w Poznaniu okręgowy zlot sokolów. Do ćwiczeń stanęło około 100 sokolów i 200 sokolów. Bardzo gorąco przyjmowane były drutay z Berlina i Charlottenburga.

Owaojnie przyjęto kosynierów w sukmanach krakowskich. Kosynierzy

Teatr „APOLLO” ul. Panny Marji
Nr. 12.W niedzielę dnia 1-go Września
1918 roku.

Pierwszy gościnny występ Króla śmiechu

E. REDENA

Ze swoim doborowym towarzystwem, w skład którego wchodzi:

LOLA PATRONI,

Redenowa, Karska, Sławińska, Kwiatkowski, Drwęski, Kucharski.
B A L E T: Kaniewska, Ordon, Wierzbicki.

najpierw zdjęli czapki, uklekli na boisku z kossami w ręku i pochylili głowy na modlitwę, przed bitwą. Orkiestra grała „Boże coś Polskę”. Potem wykonali dziarski atak, odznaczający się wielkim rozmachem i siłą.

Brazylija a Polska.

Berlin. Paryski „Temps” z d. 31 bm. donosi z Rio de Janeiro: Rząd brazylijski odpowiedział na notę wystosowaną do niego przez państwa koalicji, że wskreszenie Polski musi być, jego zdaniem, jednym z warunków pokoju. „Journal de Commerce”, największy dziennik w Rio de Janeiro, omawiając te oświadczenia, zaznacza, że jest to jedynie rozwiązanie słuszne.

Niewydarzona hodowla.

W „Gazecie Porannej” p. Juniusz w feljtonie pod pow. tytułem pisze:

„... Żle jest, proszę pana dobrodziejca, całkowicie źle. Nasz ludźk kochany ni jak się nie może do tych królików przekozać. Namawia się, agituje, wydaje broszurki, jeździ, prosi, perswaduje, a szerokie warstwy jak się uparły w tej zawziętości przeciw wszelkim królikom, tak ani rusz. Jeszcze dwa lata temu, gdyby się wtedy było wzięło — mądrze, energicznie i uczelwie do agitacji za tą hodowlą, to można było przeprowadzić swoje. Porobiliśmy w Warszawie i na prowincji takie kółka hodowców, poprowadzaliśmy i rozesłali bardzo sprytnych instruktorów, nadrukowali kopami broszurkę z obrazkami, nawet puścili za drogie pieniądze pocztówki z podobiznami smacznego, rasowego samczyka; wszystko na nie — wyrzucony pieniądź, panie dobrodziejcu i ty!”

Chłopy to się — już nawet zawzięty na naszych instruktorów i gdsienięgdzie sprali ich, że aż wstyd powiedzieć. Żadnego zainteresowania dla tych królików; o zamknięciu już ani mowy...”

KRONIKA

Rocznica sądownictwa polskiego. Z dnem 1 września upływa rok, od chwili objęcia przez władzę polskie sądownictwa. Sady polskie pomimo swego krótkiego istnienia okazały w całej pełni nasze siły żywotne, wkrzeszając starą sławę polskiej pałestry.

W Częstochowie w dniu dzisiejszym jako w dzień poprzedzający rocznicę, odprawione zostanie uroczyste nabożeństwo na Jasnej Górze o godz. 9 rano.

W nabożeństwie wezmą udział członkowie magistratury, palestra, notariusze, ławnicy oraz wszyscy urzędnicy sądowi.

Ponieważ jest to pierwsza rocznica powstałej w odradzającym się państwie instytucji polskiej, mamy nadzieję, że tłumy wiernych wypełnią świątynię, aby obchód uczynić jak najbardziej uroczystym.

Nabożeństwo szkolne. W poniedziałek 2 września o g. 10 rano odprawione zostanie na Jasnej Górze Msza św. szkolna Król.-Pol. gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza z okazji rozpoczęcia roku szkolnego.

Uczniowie winni stawić się do gimnazjum o godz. 8 i pół, skąd wyruszą ze sztandarem i orkiestrą na Jasną Górę.

Z gimnazjum św. Józefa. Senior prefektów, ka. kan. Ciesielski, powiadamia rodziców młodzieży b. gimnazjum św. Józefa, że codziennie przyjmuje zainteresowanych w swoim mieszkaniu od godziny 5 do 6 po południu do dnia 1-go września.

Egzamina. Z dnem dzisiejszym zakończyły się egzamina wstępne i poprawki w szkołach średnich naszego miasta. W ponie-

dzialek 2 września rozpoczyna się nowy rok szkolny.

K.-P. Gimnazjum Polskie. Dyrekcja K. P. żeńskiego gimnazjum państwowego im. Królowej Jadwigi w Warszawie (dawniej szkoła J. Sikorskiej), Ujazdowska 40, zawiadamia że egzamin wstępny rozpoczyna się dnia 29 sierpnia i trwać będą do 31 b. m. Uroczyste otwarcie roku szkolnego wyznaczono na dn. 8 września, początek zaś lekcji na dn. 10 września.

Państwowa szkoła ogrodnicza w Warszawie. Ministerstwo W. R. i O. P. otwiera w Warszawie przy Ogrodzie Pomologicznym Szkołę Ogrodniczą w celu przygotowania zawodowego ogrodników, mogących samodzielnie prowadzić przedsiębiorstwa ogrodnicze.

Szkoła będzie posiadała kurs trzyletni, z czego 2 lata nauki w szkole i rok obowiązkowej praktyki, po której dopiero uczniowie będą przystępować do egzaminu ostatecznego. Od kandydatów wymagane będzie ukończenie 6 ciu oddziałów szkoły początkowej lub 3-ch klas szkoły ogólnej oraz odbycie praktyki zawodowej; kandydaci nie odpowiadający tym wymaganiom mogą być przyjęci na rok przygotowawczy.

Od jesieni roku bieżącego otworzony będzie tylko rok przygotowawczy; opłata za naukę wynosi 100 marek łącznie, oprócz tego będzie pobierane wpisowe 10 mk.

Zgłoszenia kandydatów przyjmuje tymczasowo do czasu otwarcia kancelarii szkolnych Sekcja Szkolnictwa Zawodowego (Aleje Ujazdowskie 20 — parter) codziennie w godzinach od 9 do 11 rano.

Przy zgłoszeniu należy złożyć: świadectwa szkolne, zaświadczenia z odbytej praktyki, metrykę urodzenia.

O terminie rozpoczęcia lekcji nastąpią oddzielne zawiadomienia.

Powrót dzieci. W dalszym ciągu powróciły dzieci z kolonii letnich z miejscowości: Krupka (30 dz.), Dzieńkowice, Secymia i Nieznanca. Onegdaj wróciła także kolonia z Agniotowa dla chłopców z dotychczasowym opiekunem swoim p. Wróblewskim. Opalone twarzyczki dzieciaków, tryskające zdrowiem wskazują, że Rada Opiekuncząca cel-swoje osiągnęła, podtrzymując stan zdrowia wśród licznych ubogich rzesz dziecięcych.

Zjazd zrzeszeń sportowych. Dn. 20, 21 i 22 września p. b. zwołany zostaje w Warszawie Zjazd polskich zrzeszeń sportowych i gimnastycznych, w czasie trwania którego odbędą się zawody i popisy.

Cele i zadania zarządu — to stworzenie łączności organizacyjnej i ideowej zrzeszeń polskich, wzgl. powołanie do życia centralnej organizacji tych zrzeszeń, która stałaby się mogła przedstawicielką sportu polskiego i miałaby za zadanie nakreślenie linii wytycznych w jego dążeniu do dalszego rozwoju prac — wyjednanie dlań należnego miejsca w przyszłym prawodawstwie polskiem.

Z Biblioteki im. H. Kołłątaja. Niedawno otwarta przy Stow. „Jedność” biblioteka im. H. Kołłątaja zaczyna się pomyślnie rozwijać. Z powodu wynikających kosztów oprawy książek i innych zarząd biblioteki postanowił pobierać opłatę po 30 fenigów miesięcznie.

Zmiany w komisji. Na miejsce p. R. Pruszkowskiego w komisji podatków od zysków wojennych, Magistrat delegował do tegoż ze swego grona p. Bugajskiego.

Na kursa wieczorowe. Stowarzyszenie „Jedność” postanowiło wysłać na własny koszt na wieczorowe kursa w szkole rzemieślniczej dwóch młodych pracowniców.

Telegraficzne przekazy. Od 1-go września r. b. dozwolone zostanie osobom nadającym telegraficzne przekazy do tego samego odbiorcy w obrębie generał-gubernatorstwa warszawskiego przesyłanie za pośrednictwem jednego przekazu sumę do 3 tysięcy marek.

Koncert Miocia Rappaporta. Dziś w sobotę, d. 31 bm. w teatrze „Apollo” odbędzie się koncert 13-letniego violencjalisty

Miocia Rappaporta, ucznia muzycznej akademii wiedeńskiej.

Loterja R. G. O. Ciągnięcie II klasy odbywać się będzie w dniach 5 i 6 września r. b. Wylosowanych zostanie 2000 wygranych na ogólną sumę 397,000 mk. Główna wygrana wynosi 35,000 mk. Wydawanie losów już się rozpoczęło. Zapotrzebowanie na nie jest coraz większe; przyczynia się do tego powiększenie drobnych wygranych, bez zmniejszenia wygranych większych, przez co szanse grających znakomicie się zwiększają.

Torf do żelazek. Częstochowscy krawcy z powodu drożyzny węgla zakupują w okolicy miasta torf do żelazek.

Zamiat owa i słomy. W okolicach Częstochowy włościanie gromadzą na zimę wszelkiego rodzaju liście t. zw. „poscidłkę”, którą w tym roku z powodu drożyzny będą karmić inwentarz.

Przy pracy. Podczas budowy pieców wapiennych na Zawodziu załamało się zgnie rusztowanie. Znajdujący się na nim robotnicy Czaja Stanisław lat 22 zam. na Zawodziu i Stefan Wójcicki spadli na ziemię, skutkiem czego C. złamał nogę, a W. utęgi ogólnemu potłuczeniu. Czaję przewieziono na kurację do szpitala N. Marji Panny.

Z kraju.

Likwidacja obozu w Łomży. Z obozu w Łomży, w którym mieszcili się przeniesieni ze Szczyptorna legioniści I brygady, 620 legionistów, którzy oświadczyli gotowość wstąpienia do wojska polskiego, zostało w tych dniach przeniesionych do brygady w Ostrowiu.

Powrót 550 nauczycieli. Z Orszy nadszedł do Warszawy telegram, że 20 b. m. w kierunku Baranowicz odszedł pociąg, którym jechali przeszło 550 osób nauczycielstwa ludowego i szkół średnich. Przyjazd do Warszawy spodziewany jest lada dzień.

Walka z bandytami. Policja w Sosnowcu wpadła na trop kryjówki opryszków. Podczas aresztowania wywiązała się walka, w której padł od kuli wachmistrz policji kryminalnej, Kampa, oraz oddawna poszukiwany herst bandytów.

Kilku bandytów ciężko zraniono.

Marjawitów. Gminy marjawickie w okupacji austriackiej otrzymały pozwolenie na otwarcie swych świątyni i szkół zamkniętych tamże w r. 1915. Liczba marjawitów w okupacji austriackiej znacznie się zmniejszyła, ponieważ wielu się ewakuowało do Rosji, a 8,000 powróciło na tony Kościoła katolickiego.

Ze świata.

Upadek wartości walut. Ogólna panika nie tylko w kołach finansowych, ale i w szerokich masach ludności wywołuje gwałtowny upadek na rynkach neutralnych wartości walut państw prowadzących wojnę — wpływają na to różne czynniki, przede wszystkim wzrost długów państwowych, spowodowanych wydatkami na wojnę, puszczanie w obieg banknotów na olbrzymie sumy bez pokrycia, oraz upadek wszelkiej produkcji, a co zatem idzie zmniejszenie się do minimum eksportu.

Polski orzeł nad Wiedniem. Niema w tem żadnej przenośni, lecz najcięższej rzeczywistości. „Reichspost” donosi, że w sobotę po południu przeleciał nad Wiedniem pożąany orzeł tatrzański. Orzeł leciał niezbyt wysoko, tak, iż można było szerokość rozłożonych skrzydeł obliczyć każde na jeden metr. „Głosny łopot skrzydeł królewskiego ptaka zwrócił — jak pisze „Reichspost” — nietylko uwagę przechodzących, ale także i płatka, które widząc, iż w powietrzu wisi niebezpieczeństwo, zataczały w miejscu trwałą kółka”.

Fakt ten, zwłaszcza w obecnym czasie, zapisany zostanie zapewne jako jeden ze znaków wróżebnych.

Teatr „PARYSKI” Ulica Panny Marji
— Nr. 19. —

Program od Soboty 31 Sierpnia do
Wtorku 3 Września r. b. włącznie.

Czy winna?...

Tragedja w 5 częściach z życia młodej kobiety osnuta na tle znanego dzieła „Fata Morgana” w rolach tytułowych czeska artystka S. ASMOLINA i duński artysta SWEN HOLM.

Nad program: **Panna XX Wieku czyli Dwa obozy** (Komiczne) || **Brzegi Dalmacji** (Zdjęcie z natury)

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. Czesława Żaka. Studniacz Konserwatorium Warszawskiego. CENY MIEJSC ZWYKŁE Dla dzieci wejście wzbronione. Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji № 27.

Program od piątku 30 Sierpnia, do
poniedziałku 2 Września r. b.

Echa Przeszłości

Wspaniale inscenizowany dramat współczesny w 4-ch aktach, w wykonaniu najwybitniejszych artystów duńskich, ze słynną **Ebbą Thomsen** w roli głównej.

N A D PROGRAM: **Ból swatem** (Arcywesela komedia w 2-ch aktach, z serii „NORDISK”)

Anons: Ulubienica Publiczności uroczą **Henny Porten** wkrótce ukaże się w nowym wielkim dramacie „**DZIWIŃ LUDZIE**”...

— Orkiestra koncertowa pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. Rafała Kantora. Bufet cukierniczy przy teatrze — Dla młodzieży wejście wzbronione — Ceny miejsc zwykłe — Szczegóły w afiszach i programach.

Seminarjum Nauczycielskie Węskie im. T. Kościuszki w Częstochowie

rozpoczyna 2-gi rok swego istnienia
Egzaminy powakacyjne odbędą się w dniach 2, 3, i 4-ym września r. b. Lekcje 6 września. Podania przyjmuje i wszelkich informacjami udziela Kancelarja Seminarjum Częstochowa, ul. św. Barbary 15-a. 0230—

DOKTOR
Stefan Purski
przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piętna 5.
1-sze piętro. 754—

Teatr „LUDOWY”
ul. Krakowska № 13.
W niedzielę dnia 1 Września 1918 r.
amatorzy odegrają:
Wiara, Nadzieja i Miłość
Obraz ludowy w 4 aktach.
Ze śpiewami i tańcami.
oryginalnie napisany
przez A. Staszcyka
Orkiestra własna.
Ceny miejsc od 60 fen. do 2 marek.
Początek o godzinie 6 po południu,
koniec o 9¹⁵, wieczorem.
Bilety nabywać można przy kasie od
godziny 3-ciej po południu.

TEATR „APOLLO”
Dziś Koncert
Miecia Rappaporta
ucznią C. i K. Akademii muzycznej
w Wiedniu.
Dochód przeznaczony na dalsze kształcenie
młodego artysty.

Doktor Okuszko
przeprowadził się Szkoła 6.
Przyjmuje
w godz. od 4-6 ej. 110—

LEKARZ-DENTYSTA
Michał Grejniec
ul. Panny Marji № 10.
Wymywanie zębów bez bólu. Plomby.
Zęby sztuczne. Korony.
Laboratorium zębów sztucznych.
codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

Do sprzedania
łóżka żel. z materacami,
stafy, 2 stoły, palta je-
sienne, letnie i wiele in-
nych rzeczy. ul. Cienna
Nr. 33 1001—
Znalezione
portfel z książeczką za-
wiera pieniądze i bilecik
odebrać można w restaura-
cji ul. P. Marji 43 i 1
piętro 1068—

Stanisław Rumszewicz
advokat przysięgły
w Częstochowie ul. Piętna 7.
(1. piętro front obok Sądu Pok. II Okr.
Przyjmuje od 2-ej do 5- po południu
z wyjątkiem niedziel i świąt.

DOKTOR
Paweł Broniatowski
w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji № 21.
Choroby skórne i weneryczne
i dróg moczowych.
Ordynuje: od 9—12 rano i od 4—7 p.p.
Panie od 12—1 po południu. 877—

Trzy najlepsze
z gwarancją za dobroć
i wysoką wartość odzy-
wczą poleca Fabryka Cu-
ków Mieczysława We-
bera ul. P. Marji 29
Zginął
portfel, pieniądze, prze-
puszka dowód osobisty
i paszport Jana Woźnia-
kowskiego. Nagrody 40
Mk. Biuro ogłoszeń
Kościuszki 11 0282—
Stacja
dla panienek Szkoła 7
Z. Michłowska 996—

Potrzebni robotnicy do robót ziemnych.
Zgłaszać się z łopatami do Deputacji Gospo-
darczej.
MAGISTRAT
m. CZĘSTOCHOWY.

Sprzedam
otomanę w dobrym sta-
nie. Wiadomość u stró-
ża ul. Kościuszki Nr. 9
991—
Dom
do sprzedania przy sta-
cji. Wiadomość w Admi-
nistracji Gośno. 1005—

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkowszki.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”